

БАБУН ЯР

Memory Place

Меморіальний центр Голокосту “Бабин Яр” є некомерційною організацією, яка сприяє гуманізації людства через вивчення історії Голокосту. Освітні проекти Меморіалу використовують синтез кращих сучасних міжнародних практик в педагогіці. Об’єднавши прогресивні методи навчання, цифрові технології та власні інтелектуальні ресурси, Меморіальний центр створює нову модель меморіально-історичної освіти.

Друга світова війна і Голокост виходять за межі національних кордонів і є двома надзвичайними явищами 20-го століття. Вони вплинули на людей і нації усього світу. Геноциду завжди передують фальсифікація історії. Так режими, особливо тоталітарні, намагаються виправдати своє існування та дії. Власне це спонукає нас принципово інакше вчити дітей історії, застосовуючи нові методи. Історична освіта має бути практико-орієнтованою, діяльнісною та полягати на роботі з першоджерелами. Надзвичайно важливим є участь школярів у формуванні меморіальної культури свого народу.

З 2020 по 2025 рік Меморіальний центр Голокосту «Бабин Яр» створює лінійку освітніх проектів, головною місією яких є **зміна парадигми мислення та підходу до вивчення історії**. Ми вбачаємо велику цінність у залученні шкіл до участі в освітніх проектах та формуванні історичної спадщини разом з нами. Нашою метою є впровадження проектно-дослідницьких методів вивчення історії, за допомогою залучення школярів до краудсорсингових ініціатив, спрямованих на збір та оцифрування місцевих пам’яток та історичних артефактів, і їх представлення на цифровій мапі періоду Другої світової війни.

Освітні ініціативи націлені **на створення альянсів** між учителями, музеями та істориками, щоб дозволити учням вивчати історію за допомогою реальних, практичних проектів. Безперечно, **центральною особою альянсу є вчитель**. Адже під його егідою учні зможуть шукати артефакти, аналізувати знахідки та обговорювати висновки, таким чином формуючи унікальний досвід історичного пізнання. Ми шукаємо вчителів, які поділяють наші цінності та переконані, що майбутнє шкільної освіти за проектно-орієнтованим навчанням!

Проєкт «Червона точка пам’яті» і проєкт «Цифровий музей» (більше про проєкти далі) початково **шукають 20 вчителів історії**, які готові створити і очолити альянси на базі своїх шкіл та об’єднати учнів у роботі над проєктами.

Завданнями вчителя-очільника буде:

- ознайомлення учнів з освітніми проєктами, їх метою,
- заохочення та залучення учнів до проектно-дослідницького вивчення теми Другої світової війни та Голокосту,
- проведення практичних уроків в місцевих музеях та організація учнів у групи для виконання конкретних завдань, таких як збір та оцифровка фотографій, творів мистецтва та документів.

BAVYN YAR

Memory Place

Для цього, першим кроком, ми створюємо фокус-групу та **запрошуємо вас, вчителі історії, взяти участь у обговоренні**, яке дозволить нам дізнатись про тонкощі шкільного життя, організації навчального процесу та дозволить випрацювати механізм підтримки та роботи з альянсами.

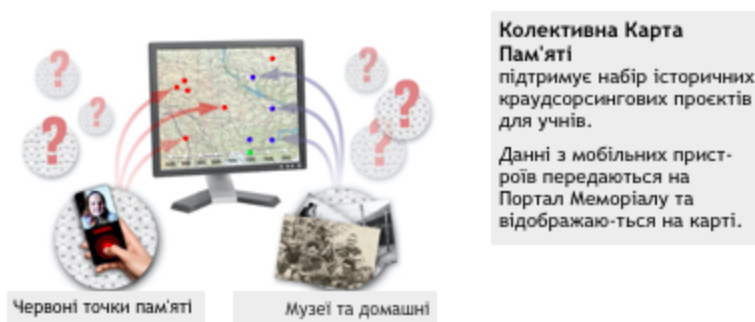
Меморіальний центр буде надавати організаційну та матеріально-технічну підтримку вчителям. Ми цінуємо вашу працю та та готові допомагати у реалізації цілей проєктів. "Пакети підтримки" будуть сформовані та представлені усім зацікавленим учителям до початку навчального року. Також вчителі матимуть змогу пройти підвищення кваліфікації, здійснювати оцінювання учнів по їх портфолію, брати участь у вебінарах і допомагати в розробці навчальних та методичних матеріалів.

До 2021 року буде додано проєкт "Домашні архіви" і планується залучення 100 вчителів.

Освітня ініціатива "Коллективна карта пам'яті"

В основі наших проєктів унікальне технічне рішення - освітня інтернет-платформа **"Коллективна карта пам'яті"** (далі ККП).

"Коллективна карта пам'яті" буде створена з шарів спогадів людей та фізичних артефактів, які збиратимуть та оцифровуватимуть учні. На відміну від звичних нам карт, ККП буде багатовимірною. На додаток до координат, на картах відображатиметься вимір часу, наприклад при переміщенні повзунка час змінюватиметься з 1939 по 1945 рік, виявляючи відповідні дані - оцифровані артефакти музеїв, інтерв'ю очевидців, знахідки домашніх архівів. Карта дозволить відслідкувати як перебіг подій на певній місцевості, так і знайти інформацію за певним хештегом.

Проєкт дозволить учням збирати, вивчати та в унікальний спосіб документувати локальну та регіональну історію, використовуючи мобільні гаджети для передачі даних у ККП, таким чином, фактично ділитися своїми висновками зі світом.

Освітня платформа дає можливість передавати у спадок свої думки та спогади майбутнім поколінням, задокументувавши реальне життя без інституційних фільтрів та упереджень.

Два початкових проєкти

Ми розробляємо два пілотні проєкти на платформі ККП на 2020-2021 роки, основою яких є учнівський краудсорсинг. Обидва проєкти базуються на використанні мобільних технологій та будуть доступні на порталі Меморіального центру Голокосту.

Перший проєкт - «Червона точка пам'яті»

1. Червона точка пам'яті

На створення назви та концепції проєкту нас надихнув фільм Стівена Спілберга «Список Шиндлера», знятий в нерадєсних чорно-бїлих тонах. В екранїзації є ключовий момент, коли Шиндлер, оглядаючи Краківське Гетто з пагорба, помічає садинок, загублену дитину посеред євреїв, яких загнали і розстріляли нацистські солдати. Спілберг яскраво представляє її в червоному пальто, єдиному кольорі не лише на сцені, а й у всьому фільмі, щоб передати, як сильно вплинула на Шиндлера ця налякана і безпорадна дївчинка. Вона - яскраво-червона крапка в морі похмурого сїрого кольору.

Червона крапка залишається у душі Шиндлера, змінивши хід його особистої історії. **Так само для тих, хто пережив війну, існує багато таких спогадів – червоних крапок, які глибоко закарбувались у пам'яті.** Кожен спогад унікальний і не повинен бути загублений.

Проєкт «Червона точка пам'яті» об'єднає учнів середньої та старшої школи, шляхом інтерв'ювання старших поколінь – записів спогадів про їх особисті «червоні точки» 1939–1946 років. Вони збережуть спогади про Другу світову війну та Голокост для наступних поколінь. За допомогою навчальних вказівок, школярі увіковічать моменти, які зворушують та вчать одночасно. Ці спогади будуть в досяжності одного кліку у кожному куточку світу.

Учні записуватимуть два види спогадів: спогади очевидців та постпам'ять про події їхніх нащадків. У разі можливості, вони опитуватимуть своїх бабусь і дїдусів щодо їх найсильніших, зворушливих та незабутніх спогадів про війну, та запишуть це. Свідками яких подій були їх бабусі та дїдусі? Які їх спогади мають найсильніші емоційно-психологічні зв'язки, ті, які не можна забути? Якщо бабусь і дїдусів немає, учні можуть взяти інтерв'ю у батьків про те, що вони пам'ятають, почули, чи дізнались про війну від батьків. Яке відлуння війни дійшло крізь роки.

ВАНУН YAR

Memory Place

Учні використовуватимуть спеціально розроблений додаток ККП на своїх смартфонах для запису 3-5 хвилинних інтерв'ю та заповнення короткої форми даних про інтерв'ю. Дані включатимуть дату та місце спогадів, джерело історії, вік опитуваного на момент події, а також професію та рівень освіти. Одним натиском учні направлятимуть свої інтерв'ю та дані на сервер проєкту, де вони будуть агреговані в центральну базу даних. Кожен спогад, червона точка, буде відображатись та нашаровуватись з іншими на карті, що дозволить учням прослідкувати закономірності та кореляції, і перевіряти їх дослідження.

2. Проєкт "Цифровий музей"

Другий проєкт сфокусований на малих музеях України. Хоча маленькі музеї не такі знані, як великі установи, але в них часто зберігаються важливі документи, артефакти чи колекції. На відміну від великих музеїв, їх колекції часто недоступні в інтернеті та не існують для світу.. Проєкт "Цифровий музей" організує та підготує школярів досліджувати ці музеї на предмет відповідних артефактів. Якщо у громади бракує доступних музеїв, учні можуть шукати у своїх містах артефакти війни.

Учні досліджуватимуть місцеві музеї та працюватимуть зі своїми вчителями-наставниками, щоб виявляти та маркувати артефакти датовані 1939-1945 роками. Потім за допомогою платформи ККП вони оцифрують свої результати та підготують метадані для кожного. Цифрові зображення разом з анотованими метаданими будуть розміщені на відповідних часових прошарках мапи, таким чином доповнюючи проєкт "Червона точка пам'яті". Їх відкриття будуть відображатися у вигляді нашарувань на картах, розміщених на веб-сайті Меморіального центру, що зробить їх доступними для пошуку кожному і додасть їх до колективної світової пам'яті. Артефакти можуть включати фотографії, документи, художні роботи та фізичні об'єкти.

Після запуску перших двох проєктів буде запусканий третій,- проєкт "Домашні архіви", що додасть ще один історичний шар на мапу. У цьому проєкті учні будуть досліджувати домашні архіви своїх близьких та знайомих: фотографії, твори мистецтва, документи та інші артефакти, які збереглися з часів Другої світової війни. Вони внесуть їх у додаток ККП, підготують метадані для кожного і відправлять на сервер проєкту для запису на карти в якості нового шару.

Цінність освітньої ініціативи для учнів

Самі карти будуть навчальними, але процес їх побудови пропонує безцінні можливості для учнів. Як і історики, учні будуть шукати оригінальні джерела, які в іншому випадку будуть втрачені для нащадків. Вони пізнаватимуть історію часів Другої світової війни, набуваючи навичок мислити та діяти як історики, виявлять, будуватимуть знання спільними зусиллями.

ККП використовує технології, що дозволяють учням робити відкриття і конструювати свої власні знання. **Одна телефонна камера в руках молодого історика**

BABYN YAR

Memory Place

може змінити світ. За допомогою програми "Карты колективної пам'яті" на своїх телефонах, учні будуть документувати справжню історію, створюючи змістовне минуле і нові історичні знання, яких немає в підручниках.

Ми розраховуємо, що дослідницькі проекти, створені на базі такої Платформи, будуть сприяти дослідному взаємодії школярів України та світу як в області вивчення Другої світової війни і Голокосту, так і вивчення історичної науки в цілому; і допоможуть їм діяти і міркувати «як історики»; активно беручи участь в процесі формування власного історичного знання.

Освітня ініціатива "Колективна карта пам'яті" збагатить і розширить світову культурну спадщину, та послугує історичним, культурним, освітнім ресурсом. Для учнів вона оживить історію завдяки участі у спільній практичній побудові знань.